

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ความเชื่อและพฤติกรรมการดูแลบุตร อายุ 0-5 ปี เมื่อติดเชื้อ
เฉียบพลันระบบหายใจ ของมารดาชาวเขาเผ่าม้ง
ในหมู่บ้านพญาพิภักดิ์ ตำบลยางฮอม อำเภอขุนตาล
จังหวัดเชียงราย

ชื่อผู้เขียน นางสาวปรัดณี ศรีวิชัย

สาขารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ :

รองศาสตราจารย์อำไพ	ชนะกอก	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ราตรี	โอภาส	กรรมการ
รองศาสตราจารย์กรรณิการ์	พงษ์สนิทธิ	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประยงค์	ลิ่มตระกูล	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความเชื่อด้านสุขภาพและพฤติกรรมการดูแลบุตร
อายุ 0-5 ปี และความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อด้านสุขภาพ กับพฤติกรรมการดูแลบุตรอายุ 0-5 ปี
เมื่อติดเชื้อเฉียบพลันระบบหายใจของมารดาชาวเขาเผ่าม้ง ประชากร คือ มารดาชาวเขาเผ่าม้ง
ในหมู่บ้านพญาพิภักดิ์ ตำบลยางฮอม อำเภอขุนตาล จังหวัดเชียงราย จำนวน 75 คน ที่มีบุตรอายุ
ต่ำกว่า 5 ปี ซึ่งบุตรเคยติดเชื้อเฉียบพลันระบบหายใจ ในระหว่างเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2539-เดือน
มิถุนายน พ.ศ. 2540 รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา
และทดสอบสมมติฐานโดยใช้การทดสอบไค-สแควร์

ผลการศึกษา พบว่า ประชากรที่ศึกษา มีความเชื่อถูกต้องในด้านการรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการ
เกิดโรค และด้านการรับรู้ประโยชน์และอุปสรรคในการป้องกันโรคและดูแลบุตรเมื่อติดเชื้อเฉียบพลัน
ระบบหายใจ ร้อยละ 65.3 และ 68.0 ตามลำดับ ส่วนความเชื่อด้านการรับรู้ความรุนแรงของโรค
และความเชื่อด้านแรงจูงใจในเรื่องสุขภาพ พบว่า ประชากรมีความเชื่อถูกต้อง ร้อยละ 44.0 และ
40.0 ตามลำดับ ด้านพฤติกรรมการดูแลบุตรเมื่อติดเชื้อเฉียบพลันระบบหายใจ พบว่า เมื่อบุตรมีไข้

มีน้ำมูก ไอ และอุจจาระร่วง ประชากรมีพฤติกรรมการดูแลบุตรเหมาะสม ร้อยละ 52.0 56.0 61.3 และ 69.3 ตามลำดับ ส่วนพฤติกรรมการดูแลบุตรเมื่ออาเจียน การดูแลทั่วไปและการสังเกตอาการระหว่างที่มีการติดเชื้อเฉียบพลันระบบหายใจ พบว่า ประชากรมีพฤติกรรมการดูแลบุตรเหมาะสมเพียงร้อยละ 40.0 และ 44.0 ตามลำดับ การทดสอบความสัมพันธ์ พบว่า ความเชื่อด้านสุขภาพมีความสัมพันธ์ กับพฤติกรรมการดูแลบุตร เมื่อติดเชื้อเฉียบพลันระบบหายใจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .001$)

จากผลการศึกษา พบว่า ประชากรบางส่วนยังมีความเชื่อด้านสุขภาพที่ไม่ถูกต้อง และมีพฤติกรรมการดูแลบุตรเมื่อติดเชื้อเฉียบพลันระบบหายใจที่ไม่เหมาะสม ดังนั้นเจ้าหน้าที่สาธารณสุขจึงควรตระหนักถึงความสำคัญของการให้ความรู้และคำแนะนำแก่ประชากรชาวเขาให้มีการปรับเปลี่ยนความเชื่อด้านสุขภาพที่ไม่ถูกต้อง เพื่อส่งผลให้มีพฤติกรรมการดูแลเด็กเมื่อติดเชื้อเฉียบพลันระบบหายใจที่เหมาะสม

Independent Study Title Beliefs and Behavior of Hmong Hill Tribe Mothers Related to The Care of Children Aged 0-5 Years with Acute Respiratory Infections in Phayaphipak Village Yanghom Subdistrict Khuntan District Chiang Rai Province

Author Miss Prasanee Sriwichai

Master of Public Health Public Health

Examining Committee :

Assoc. Prof. Ampai	Chanakok	Chairman
Assist. Prof. Ratee	Opasa	Member
Assoc. Prof. Kannikar	Pongsanit	Member
Assist. Prof. Prayong	Limtragool	Member

Abstract

The purposes of this study were to investigate health beliefs and behavior of caring children aged 0-5 years including the relationship between health beliefs and behavior of Hmong Hill Tribe mothers for caring children with acute respiratory infections (ARI). The target population were 75 Hmong Hill Tribe mothers living in Phayaphipak village, Yanghom subdistrict, Khuntan district, Chiang Rai province. All of them had children aged 0-5 years with ARI between June, 1996 - June, 1997. Data were collected by interviewing and analyzed by descriptive statistics and hypotheses tested by Chi-square.

The results showed that 65.3 and 68.0 percent of the studied population had correct perception in disease susceptibility, benefit and barrier concerning care of children with ARI respectively. They had correct perception in severity of disease and health motivation only 44.0 and 40.0 percent respectively. It was found that 52.0 , 56.0 , 61.3 and 69.3 percent

had appropriate behavior when their children had fever, rhinorrhea, cough and diarrhea respectively. For ARI children with vomiting, they had appropriate general care and symptom observation only 40.0 and 44.0 percent respectively. There was a significant relationship between health beliefs and behavior of caring children with ARI ($P < .001$).

The results of this study indicated that a proportion of Hmong Hill Tribe mothers had incorrect health beliefs and inappropriate behavior of caring children with ARI. Thus public health officers should be aware of the importance of providing knowledge and advice about child caring to hill tribe people in order to improve their health beliefs and behavior of caring children with ARI.